«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»
Ректори ДДТ ба номи академик
М.С. Осимӣ, д.и.и., профессор
Давлатзода Қудрат Қамбар
____
аз «___» ________ 2025 с.

ХУЛОСАИ
ДОНИШГОҲИ ТЕХНИКИИ ТОҶИКИСТОН БА НОМИ АКАДЕМИК М.С. ОСИМӢ

Кори диссертатсионии докторанти (PhD)-и Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ Муҳибуллоев Неъматулло Муҳабатуллоевич дар мавзӯи **“Хусусиятҳои даврияти гидрологии маҷрои дарёи Кофарниҳон дар шароити тағйирёбии иқлим”** барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD)-доктор аз рӯйи ихтисоси 6D061000 - Гидрология (6D061001- Гидрологияи хушкӣ, захираҳои обӣ, гидрохимия) дар кафедраи “Системаҳои таъмини об, газу гармӣ ва ҳавотозакунӣ”- Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ иҷро карда шудааст.

Дар ҷараёни омода намудани диссертатсия Муҳибуллоев Неъматулло Муҳабатуллоевич докторанти (PhD)-и Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ ба шумор мерафт.

Муҳибуллоев Неъматулло Муҳабатуллоевич соли 2012 ба факултети сохтмон ва меъмории Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ аз рӯйи ихтисоси «Истифодабарии оқилона ва ҳифзи захираҳои обӣ» дохил шуда, онро соли 2016 хатм намуд. Пас аз хатми донишгоҳи номбурда соли 2016 барои идомаи таҳсил ба шуъбаи магистратура аз рӯйи ихтисоси “Лоиҳакашии биноҳо ва иншоот” дохил шуда, соли 2018 зинаи мазкурро бо ихтисоси техника ва технология хатм намудааст.

Муҳибуллоев Неъматулло Муҳабатуллоевич бо фармоиши ректори Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ №821- 3/4 аз 14.09.2020с. ба ҳайси докторанти PhD-и факултети сохтмон ва меъмории Донишгоҳи зикргардида аз рӯйи ихтисоси 6D-075200 – “Низом ва шабакаҳои муҳандисӣ (обтаъминкунӣ)” қабул карда шудааст.

Кори диссертатсионии докторанти (PhD) Муҳибуллоев Неъматулло Муҳабатуллоевич дар мавзӯи “Хусусиятҳои даврияти гидрологии маҷрои дарё вобаста аз шароитҳои иқлимӣ (дар мисоли ҳавзаи дарёи Кофарниҳон)” дар шурои олимони Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ протоколи № 8 аз 04.04. 2022 таҳти роҳбарии

д.и.т., досент Амирзода Ориф Ҳамид тасдиқ карда шудааст. Пас аз барасии пешакии кори диссертатсионии Муҳибуллоев Неъматулло Муҳабатуллоевич мавзӯи кори диссертатсонии докторанти (PhD) “Хусусиятҳои даврияти гидрологии маҷрои дарё дар шароити тағйирёбии иқлим (дар мисоли ҳавзаи дарёи Кофарниҳон)” бо тавсияи олимони соҳа ба “Хусусиятҳои даврияти гидрологии маҷрои дарёи Кофарниҳон дар шароити тағйирёбии иқлим” дар шурои олимони Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ протоколи № 10 аз 07.04.2025с. иваз ва тасдиқ карда шудааст.

Муҳибуллоев Н.М. корҳои илмӣ - таҳқиқотиашро таҳти роҳбарии Амирзода Ориф Ҳамид, доктори илмҳои техникӣ, дотсент, сарходими илмии Институти масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон иҷро намудааст.

Диссертатсияи докторанти (PhD) Муҳибуллоев Неъматулло Муҳабатуллоевич дар ҷаласаи васеи кафедраи “Системаҳои таъмини об, газугармӣ ва ҳавотозакунӣ”-и Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ аз «11» марти соли 2025, №7 муҳокима гардидааст. Ба диссертатсия аз ҷониби мутахассисони соҳа ба ҳайси муқарризони холис мудири мудири кафедраи педагогикаи умумидонишгоҳии Донишгоҳи байналмилалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи С. Улуғзода, номзади илмҳои география Қодиров Ш.С. ва муаллими калони кафедраи “Системаҳои таъмини об, газу гармӣ ва ҳавотозакунӣ”- Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ, номзади илмҳои техникӣ Марамов М.Б. мавриди омӯзиш ва баррасии ҷиддӣ қарор дода шуда, хулосаҳои мусбӣ пешниҳод гардидааст.

Дар асоси хулосаи кафедра ва шурои олимони факултети сохтмон ва меъмории Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ кори диссертатсионии докторанти (PhD) Муҳибуллоев Неъматулло Муҳабатуллоевич дар мавзӯи “Хусусиятҳои даврияти гидрологии маҷрои дарёи Кофарниҳон дар шароити тағйирёбии иқлим” барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD)-доктор аз рӯйи ихтисоси 6D061000 - Гидрология (6D061001- Гидрологияи хушкӣ, захираҳои обӣ, гидрохимия) шунида шуда, ба зинаи навбаии ҳимоя тавсия намуданд.

Оид ба натиҷаи баррасии диссертатсия дар мавзуи “Хусусиятҳои даврияти гидрологии маҷрои дарёи Кофарниҳон дар шароити тағйирёбии иқлим” чунин хулоса қабул карда шуд:

- диссертатсияи Муҳибуллоев Неъматулло Муҳабатуллоевич дар мавзӯи “Хусусиятҳои даврияти гидрологии маҷрои дарёи Кофарниҳон дар шароити тағйирёбии иқлим” аз рӯи мазмун, самти мақсаднок ва усулҳои методологӣ ба таври комил ба шиносномаи ихтисоси 6D061001-

Гидрологияи хушкӣ, захираҳои обӣ, гидрохимия мувофиқат мекунад ва ба соҳаи илмҳои техникӣ таалуқ дорад;

- алоқамандии мавзуи диссертатсия бо вазифаҳои афзалиятноки пешрафти илмию техникӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқат мекунад. Он ба омӯзиши равандҳои ташаккулёбӣ, идоракунӣ, истифодабарӣ ва ҳифзи захираҳои обӣ дар шароити таъсири тағйирёбии иқлим равона шудааст;

- натиҷаҳо ва нуктаҳои асосии таҳқиқоти диссератсионӣ дар мақолаҳои илмии муаллиф ҳамаҷониба инъикос ёфтаанд. Оид ба мавзӯи диссертатсия 4 мақола дар маҷаллаҳои тақризшаванда ва эътирофнамудаи КОА-и назди Президенти ҶТ; 9 мақола дар конференсияҳои ҷумҳуриявию байналмилалӣ; 4 мақола дар дигар маҷаллаҳо пешниҳод гардидаанд, инчунин 1 нахустпатенти ҶТ ва 3 дастури таълимиву методӣ мебошад;

- саҳми шахсии муаллиф дар таҳлили маълумоти адабӣ, муайянсозӣ ва ҳалли вазифаҳои тадқиқотӣ, гузаронидани таҷрибаҳои лабораторӣ, таҳлили натиҷаҳои бадасомада, инчунин дар таҳияи нуктаҳои асосӣ ва хулосаҳои диссертатсия ифода меёбад.

Муҳибуллоев Неъматулло Муҳабатуллоевич дар мавзӯи "Хусусиятҳои даврияти гидрологии маҷрои дарёи Кофарниҳон дар шароити тағйирёбии иқлим" ба таври комил ба рамзи комил ба рамзи ихтисоси 6D061000 - Гидрология (6D061001- Гидрологияи хушкӣ, захираҳои обӣ, гидрохимия) мувофиқат мекунад.

Муҳтавои кори диссертатсионӣ ба бандҳои зерини шиносномаи ихтисоси 6D061001- Гидрологияи хушкӣ, захираҳои обӣ, гидрохимия мутобиқат мекунад:

1. Асосҳои назариявӣ ва методологии гидрология, гидрография, ҷараёни дарёҳо, лимнология, равандҳои маҷроӣ ва соҳилӣ, гидрохимия, гидроэкология

4. Хусусиятҳои равандҳои гидрологӣ, гидрохимиявӣ ва гидробиологӣ дар кӯлҳо ва обанборҳо, падидаҳои динамикӣ дар кӯлҳо, обанборҳо ва ҳавзҳо, генезис ва трансформатсияи ҳолати массаҳои об, масъалаҳои амсиласозии лимнологии падидаҳои дохилиобанборӣ, оптимизатсияи реҷаи обанборҳои хушкӣ

6. Зуҳуроти асрӣ, бисёрсола ва мавсимии равандҳои маҷрои дарё дар шароити гуногуни табиӣ, масъалаҳои арзёбӣ, ҳисоб ва ояндабинии деформатсияи амудӣ ва уфуқии соҳилҳо, хусусиятҳои географии реҷаи соҳилҳои дарёҳо бо назардошти таъсири фаъолияти хоҷагидорӣ, мушкилоти экологии соҳилшиносӣ

12. Коркарди усулҳои амсиласозии математикии равандҳои гидрологӣ ва гидрохимиявӣ.

Кори диссертатсионии Муҳибуллоев Неъматулло Муҳабатуллоевич аз муқаддима, 4 боб, натиҷаҳои асосӣ, 3 замима ва рӯйхати адабиёти истифодашуда (иборат аз 124 номгӯй) иборат мебошад. Ҳаҷми умумии диссертатсия - 144 саҳифаи матни компютерӣ, аз он 129 саҳифа матни асосӣ, иборат аз 31 расм ва 23 ҷадвал мебошад.

Мундариҷаи асосии таҳқиқ аз рӯйи мавзуи диссертатсия дар таълифоти зерини муаллиф инъикос ёфтааст:

I. Мақолаҳои нашршуда, ки дар маҷаллаҳои тақризшавандаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр шудаанд:

1. **Муҳибуллоев Н.М.** Таъсири омилҳои табиӣ ва антропогенӣ ба реҷаи гидрологии ҳавзаи дарёи Кофарниҳон / Муҳибуллоев Н.М. Амирзода О.Ҳ. Ҳакимов Г.К. // Маҷаллаи Паёми Донишгоҳи технологии Тоҷикистон. 2022, №3 (50). -С. 78-87.

2. **Муҳибуллоев Н.М.** Хусусиятҳои ташаккулёбии маҷрои минималӣ дар ҳавзаи дарёи Кофарниҳон / Муҳибуллоев Н.М. // Маҷаллаи илмии “Захираҳои об, энегетика ва экология”-и Институти масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон. 2023, Том 3 (№3). -С. 67-73.

3. **Муҳибуллоев Н.М.** Прогноз водности реки Кафирниган с использованием данных дистанционного зондирования/ Амирзода О.Ҳ. Ниязов Д.Б. Муҳибуллоев Н.М. // Маҷаллаи илмии “Захираҳои об, энегетика ва экология”-и Институти масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон. 2024, Том 4 (№2). -С. 13-22.

4. **Муҳибуллоев Н.М.** Арзёбии тағйирёбии миёнабисёрсолаи боришот бо усули омори математикӣ дар асоси маълумотҳои пойгоҳи гидрологии ҳавзаи дарёи Кофарниҳон / Муҳибуллоев Н.М., Шарифзода Ш., Саидов Ш., Амирзода О.Ҳ. // Маҷаллаи илмии “Захираҳои об, энегетика ва экология”-и Институти масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон. 2024 Том 4 (№3). -С. 30-37.

II. Мақолаҳое, ки дар маҷаллаҳои дигар аз чоп баромаданд:

1. **Муҳибуллоев Н.М.** Таҳлили ҳолати низоми обтаъминкунӣ ва рафъи партовобҳои шаҳри Ваҳдат / / Муҳибуллоев Н.М., Амирзода О.Ҳ., Бадавлатова Б., Набиев З.// Маводи Конференсияи ҷумҳуриявии илмию амалии “Комплекси хоҷагии об: мушкилот ва роҳҳои ҳалли онҳо”(6 майи соли 2022, шаҳри Душанбе, Маҷаллаи илмии “Захираҳои об, энергетика ва экология”, Том №2 (1). – Душанбе. -С.9-15.

2. **Муҳибуллоев Н.М.** Моделкунонии сифати об вобаста аз дараҷаҳои гуногуни ифлосшавӣ/ Муродов П.Х., Саидова Р.Қ., Амирзода О.Ҳ.,

Муҳибуллоев Н.М. // Маводи Конференсияи ҷумҳуриявии илмию амалии “Комплекси хоҷагии об: мушкилот ва роҳҳои ҳалли онҳо”(6 майи соли 2022, шаҳри Душанбе, Маҷаллаи илмии “Захираҳои об, энергетика ва экология”, Том №2 (1). – Душанбе. -С.118 -122.

3. **Муҳибуллоев Н.М.** Особенности гидрологической характеристики реки Кафирниган в условиях климатических изменений / Муҳибуллоев Н.М., Амирзода О.Ҳ. // Материалы Межд. НПК конференции«Водная безопасность – основа устойчивого развития» (5-6 октября 2022 года, г. Душанбе, Республика Таджикистан) (Часть 1) Журнал «Водные ресурсы. Энергетика и Экология» ИВП,ГЭиЭ НАНТ. – Душанбе, 2022. Том 2, №1. – С.9-16.

4. **Муҳибуллоев Н.М.** Таҳлили қонуниятҳои боришоти атмосферӣ ва таъсири он ба реҷаи гидрологии ҳавзаи дарёи Кофарниҳон / Муҳибуллоев Н.М., Амирзода О.Ҳ. // Паёми Донишгоҳи давлатии Данғара, №4(22), Данғара -2022. -С.108-115.

5. **Муҳибуллоев Н.М.** Анализ изменения параметров речного стока в бассейне реки Кафирниган / Муҳибуллоев Н.М. Амирзода О.Ҳ., Шарифзода Ш.К. // Материалы МНПК «XIII конференция Ломоновские чтения, Душанбе, Филиал МГУ, 6-7 июля 2023 г. –С.57-71.

6. **Муҳибуллоев Н.М.** Тағйирёбии маҷрои дарёи Кофарниҳон вобаста ба шароитҳои иқлимӣ / Муҳибуллоев Н.М. // Маводи Конференсияи 7 Ҷумҳуриявии илмӣ-амалии донишҷӯён, магистрантҳо ва аспирантону унвонҷӯён таҳти унвони “Илм-асоси рушди инноватсионӣ” бахшида ба рӯзи илм 20-21-уми апрели соли 2023.

7. **Муҳибуллоев Н.М.** Анализ и оценка поверхностного стока бассейна реки Кафирниган в условиях климатических изменений / Муҳибуллоев Н.М., Амирзода О.Ҳ., Шарифзода Ш.К. // Материалы МНПК, посвященной 30 летию МФСА, Душанбе, 2023. -С. 115-123.

8. **Муҳибуллоев Н.М.** Хусусиятҳои муосири даврияти гидрологӣ дар мисоли ҳавзаи дарёи Кофарниҳон / Муҳибуллоев Н.М., Амирзода О.Ҳ. // Маводи конференсияи байналмилалии илмӣ-амалӣ «Рушди илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ дар робита бо раванди таҳсилот ва истеҳсолот» бахшида ба эълон гардидани солҳои 2020-2040 “Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф” (30 апрели соли 2024). Данғара-2024.

9. **Муҳибуллоев Н.М.** Амсилаи математикии даврияти гидрологӣ дар мисоли ҳавзаи дарёи Кофарниҳон / Муҳибуллоев Н.М., Саидов Ш., Шарифзода Ш.Қ., Амирзода О.Ҳ. // Маводи конференсияи ҷумҳуриявии илмӣ-амалӣ дар мавзуи “Масоили геологӣ: дурнамо ва рушди он” бахшида

ба рӯзи “Геологияи тоҷик” 7-9 декабри соли 2024. Данғара-2024. -С. 329-337.

Ҷаласа қарор кард:

1. Диссертатсияи Муҳибуллоев Неъматулло Муҳабатуллоевич дар мавзӯи ***“Хусусиятҳои даврияти гидрологии маҷрои дарёи Кофарниҳон дар шароити тағйирёбии иқлим”*** барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD)-доктор аз рӯйи ихтисоси 6D061000 - Гидрология (6D061001-Гидрологияи хушкӣ, захираҳои обӣ, гидрохимия) кори таҳқиқии анҷомёфта ҳисобида шавад.

2. Диссертатсияи Муҳибуллоев Неъматулло Муҳабатуллоевич дар мавзӯи ***“Хусусиятҳои даврияти гидрологии маҷрои дарёи Кофарниҳон дар шароити тағйирёбии иқлим”*** барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD)-доктор аз рӯйи ихтисоси 6D061000 - Гидрология (6D061001-Гидрологияи хушкӣ, захираҳои обӣ, гидрохимия) бо назардошти ислоҳи эродҳои пешниҳодшуда барои ҳимоя дар шурои диссертатсионии **6D.КОА-059** –и назди Институти масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон тавсия дода шавад.

Хулоса дар ҷаласаи кушоди кафедраи “Системаҳои таъмини об, газу гармӣ ва ҳавотозакунӣ”-и факултети «Сохтмон ва Меъморӣ»-и Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ қабул гардидааст:

Дар ҷаласа иштирок доштанд: ҳамагӣ - 22 нафар. Натиҷаҳои овоздиҳӣ: «тарафдор» - 22 нафар., «зид» - нест, «бетараф» - нест, протоколи № 7, аз 11-уми марти соли 2025.

Раиси ҷаласа,
н.и.т., дотсент — Хуҷаев П.С.

Котиби ҷаласа — Иброҳимов А.

Имзоҳои Хуҷаев П.С.. ва Иброҳимов А.-ро **тасдиқ мекунам**:

Сардори шӯъбаи кадрҳо ва корҳои махсуси
ДТТ ба номи акад. М.С. Осимӣ — Қодирзода Н.Ҳ.